

Ημερίδες Ενδυμασιολογίας - Πρακτικά

3η Ημερίδα / 19 Μαρτίου 2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Συντονισμός-Επιμέλεια έκδοσης: **Ξένια Πολίτου**

Επιμέλεια κειμένων: **Αγγελική Κόκκου**

Σχεδιασμός εξωφύλλου: **Μαρίζα Νικολοπούλου**

Σχεδιασμός εντύπου: **Ανδριάννα Μοτάκη**

ISSN: 2732-6969

ISBN: 978-618-85187-2-8

© 2021, Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας

Περιεχόμενα

Ξένια Πολίτου

Πρόλογος.....5

Ναταλία Καλλίση, Νικόλαος Ανδρουσόπουλος, Σταυρούλα Ράπτη

Εναλλακτική μέθοδος έκθεσης ανασκαφικών σπαραγμάτων δύο ενδυμάτων από τη Συρία.....7

Τατιάνα Κουσουλού

Η συντήρηση νυφικού φορέματος του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος:
Αναθεωρώντας παλαιές τεχνικές και υλικά που σημαδεύουν τη μουσειακή πορεία ενός αντικειμένου 17

Πηνελόπη Λαλιώτη

Μέθοδοι ανάρτησης ελληνικών παραδοσιακών ενδυματολογικών συνόλων
Προβληματισμοί και προτάσεις 27

Τάνια Βελίσκου

Μουσείο Ιστορίας της Ελληνικής Ενδυμασίας: «Ελληνική ενδυμασία και Έλληνες ζωγράφοι»
Μια αυτό-κριτική της ερμηνευτικής προσέγγισης της έκθεσης 35

Πρόλογος

Τον Απρίλιο του 2010 η Ελληνική Εταιρεία Ενδυμασιολογίας διοργάνωσε διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα «"Ενδύεσθαι". Ιστορικές, κοινωνιολογικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις». Το συνέδριο –πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, το Μουσείο Μπενάκη και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο– διοργανώθηκε στο πλαίσιο της έκθεσης του ΠΛΙ «Ενδύεσθαι - Για ένα Μουσείο Πολιτισμού του Ενδύματος» και είχε στόχο, όπως και η έκθεση, να παρουσιάσει το φαινόμενο της ένδυσης μέσα από όλες του τις εκφάνσεις.

Η ανταπόκριση των μελετητών του ενδύματος στην πρόσκληση ενδιαφέροντος της επιστημονικής επιτροπής του συνεδρίου υπήρξε εντυπωσιακή τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Ο μεγάλος αριθμός προτάσεων που έλαβε η επιτροπή συνέβαλε στη διαμόρφωση ενός ενδιαφέροντος προγράμματος, το οποίο περιελάμβανε τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Ιστορία του ενδύματος: Ειδικές αναφορές στην ιστορία του ενδύματος, πηγές της ενδυματολογικής έρευνας.
- Κοινωνιολογία του ενδύματος: Μόδα και ιδεολογία, ένδυμα και σημειολογία, ενδυματολογία και ταυτότητα, το ένδυμα ως διακριτικό στοιχείο ηλικίας, καταγωγής / προέλευσης, κοινωνικής τάξης, θρησκείας, σωματογραφία και σωματική μόδα (body art), κ.λπ.
- Αναθεωρήσεις και νέες προσεγγίσεις: Θεωρητικές και εννοιολογικές τοποθετήσεις ως προς την ενδυματολογία, μεθοδολογικές προσεγγίσεις, διδακτική της ενδυματολογίας.

Στις θεματικές του συνεδρίου δεν περιελήφθη τελικά κάποια ενότητα που θα είχε ως αντικείμενο τη συντήρηση του ενδύματος και τη μουσειακή του αναπαράσταση, ως εκθεσιακό αντικείμενο. Ο λόγος δεν ήταν πως δεν υπήρξαν σχετικές προτάσεις, αλλά πως η πληθώρα των προτεινόμενων εισηγήσεων συνέβαλε στη διαμόρφωση ενός αρκετά πλούσιου προγράμματος, στο οποίο δεν υπήρχε χώρος (και χρόνος) για την προσθήκη μιας επιπλέον ενότητας. Καθώς η πλειονότητα των προτάσεων για εισηγήσεις με θέμα τη συντήρηση και τη μουσειολογική προσέγγιση του ενδύματος προέρχονταν από Έλληνες συναδέλφους, το διοικητικό συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας Ενδυμασιολογίας θεώρησε πως η ενότητα αυτή θα μπορούσε να αυτονομηθεί και να αποτελέσει θέμα μιας άλλης εκδήλωσης. Με το σκεπτικό αυτό αποφασίστηκε το θέμα της 3ης Ημερίδας Ενδυμασιολογίας να είναι ακριβώς αυτό: η συντήρηση και η μουσειακή αναπαράσταση του ενδύματος, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους εισηγητές που δε συμπεριελήφθησαν στο αρχικό πρόγραμμα του συνεδρίου να παρουσιάσουν την έρευνά τους.

Η πρώτη λοιπόν ημερίδα με συγκεκριμένο θεματικό άξονα διοργανώθηκε με επιτυχία τον Μάρτιο του 2011 και, εκτός από τις εισηγήσεις που δημοσιεύονται στο παρόν τεύχος, περι-

6| ελάμβανε ακόμα τις ανακοινώσεις των Α. Παπαδούλα, Τ. Κουσουλού και Δ. Κατσαρού-Μοσχονά, με τίτλο «Συντήρηση και προετοιμασία για έκθεση της σύνθετης ενδυμασίας του επιφανούς οπλαρχηγού του Άργους Δημητρίου Τσόκλη», και της Π. Καλαμαρά με θέμα «Ένα σύνολο αρχαιολογικών υφασμάτων. Ζητήματα παρουσίασης».

Ξένια Πολίτου